

Szerkesztői iroda:
Piacsor, Kapeller-ház
hová
a lap szellemi részét illető közle-
mények küldendők.

Kiadó hivatal:
POLLÁK MÓR KÖNYVNYOMDÁJA.
hová a hirdetések s előfizetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelen minden vasár-
napon egy nagy íven.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve:

Egész évre	4 frt.
Fél " " " " " " " "	2 " "
Negyed " " " " " " " "	1 " "

HIRDETME NYEK DJA:
3 hasábos petit sorért, vagy ennek
helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Felhívás a t. közönséghez.

A „Közérdek“ megindítása alkalmával el voltak sorolva azon indokok, melyek e lap megindítására vezettek bennünket. Menynyire feleltünk meg e czélnek: mutatja a „Közérdek“ félévi folyamának változatos és legnagyobb részben eredeti tartalma, valamint azon pártolás, melyben az olvasó közönség részesített. — A jövő félév folytán még fokozottabb munkássággal és nagyobb változatossággal törekedünk a kívánalmaknak megfelelni és e végből áldozatkész kiadónk a lap megnagyobbitását és koronként mellékletekkel való bővítését ajánlotta föl, hogy lapunkban lehetőleg tért foglalhasson mindaz, ami helyi viszonyaink között közérdekű, vagy éppen szükséges lehet. — Munkatársaink nagy száma támogatja vállalatunkat, melynek anyagi oldaláról leendő teljes biztosításáért fordulunk a t. közönséghez, kérve, hogy tekintve ezeket: egy — politikai részről ment — független megyei lapnak a közigazgatás, társadalom, közgazdaság, szépirodalom, tanügy stb. körébe eső viszonyaink fejlesztésére való fenntartását, — a „Közérdek“ terjesztését és pártolását mennél nagyobb mérvben előmozdítani sziveskedjék.

Dr. Boros Gábor, Dr. Magyar Károly.
a „Közérdek“ felőlös szerkesztője.

Vajna Károly. Török Bertalan. Szilágyi Farkas.
Ifj. Gáspár János. Morágyi István.

A „Közérdek“ megjelenik hetenként egyszer, vasárnapon egy nagy íven, olykor mellékletekkel, lehetőleg csinos kiállításban.

Előfizetési ára:

Egy évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Az előfizetési pénzek „A „Közérdek“ kiadóhivatalához, Nagy-Enyeden“ czim alatt küldendők.

TÁRCZA.

Nagyenyedi tanuló éveimből.

Ha az ember teljes férfi kort ér, s ha sorsa szülőföldéről messze vezérli, hol minden oly idegen, minden oly sajátos, oly furesa; ha az idő a régi szokásokat az emberről lekaparja, az új szokásokkal megbarátkoztatja, ha az új légkörben egészen átváltozik is, s habár az új állapotot tartja is választandónak, s az ellöbbenihez hűtlenné lesz: az embernek még is csak a régi emlékek képezik egyetlen ábrándvilágát, költői forrását, a visszavárázsolhatóság egy bizonyos reményének szükségszerű boldogságát. S a ki maga nem költő, ha ifjúságának rég elmúlt emlékeire gondol vissza, mégis egy bizonyos költői hangulatba jut, mindazt, mit egy született költő az ihletés pillanatában érezni szokott, ő is érez. A született költő ez érzelmeket ki is tudja fejezni, s ebben különbözik attól, a ki csak érezni tud.

Ha enyedi tanuló éveimre gondolok, ezer meg ezerféle reminiscenciák hullámzását érzem, s ez érzelmek mélysége nem engedi meg, hogy azokat spekulatív rendszerbe foglalhassam. Ha költő volnék, emlékeimnek dalt zengenék, de így mást nem tehetek, mint azt, hogy Enyedre gondolva: mindazt a mi enyedi, gondolatomban keblemre ölelem. Óh! legyen az nekem megengedve, hisz a hajdani tanulóársakat, jó barátokat, jó ismerősöket az enyemnél forróbb kebel soha sem ölelheti.

A legjelentéktelenebbeknek vélt apróságok is hiven élnek emlékemben, s a legnaivabb dolgok épen azok, melyek egy élemedettebb kor kedélyét egészen megifjítani képesek.

A kollegiumon kívül álló egyénekre és dolgokra is egészen világosan emlékezem. A többek közt az öreg „cipós“-ra, ki már — mint tavaly értesültem — a földben kérdezi, hogy „nincsen valami eladni való?“ Csikainé, ki „a rút vénaszszonyok kiállításán“ bizonyosan az első díjat nyerte volna el, s ki az én első Putifárném volt, stb.

Hát a kollegiumi élet?! Bartók György, Nagy Feri a megmondhatója, ók, a kikkel egy osztályba jártam, hogy hányszor megevezürözött az a gonosz Zajzon, a privátán.

Egyszer a negyedik konjugációt kellett volna neki felmondanom.

A névmagyarosítás.

Magyarország áldott vidékeit boldogabb korszakokban idegen külföldiek ezrei telepítették be, új hazát szerezve maguknak. Most, századok múlva vizsgálva e telepedések viszonyait, nemzetiségi tekintetben sajátos körülményekre találunk. Szászok, szerbek, horvátok, románok némely túlzó töredékei politikailag is külön nemzetiségnek tekintik magukat s követelőleg lépnek fel a magyar nemzetel szemben, mely vendégszeretőleg fogadta őket e haza kebelére. De nem róluk van most a szó. Számítatlan vannak olyan derék honpolgárok is, kik itt megtelepedvén, rég összeforrtak a nemzet törzsével, és csak nevük az, mely magyar lelkületökkel nincs összhangban. Általános az óhajlás, hogy a magyar honpolgár családi neve ne legyen idegen hangzásu s ezen óhajlásnak mai napság százan és ezren felelnek meg. Ki ne emlékeznék vissza amaz időkre, midőn az idegen népszámláló a legmagyarabb embert sem írta le magyárnak, ha csak neve is nem volt a legezálhatóanabb magyar hangzásu; nem magyarnak tartanak most is külföldi albarátaink mindenkit, ha neve nem magyar. Csodálkozunk ugyan azon eredetileg magyar családbelieken, kik Horvátországban „vics“, az erdélyi részeken pedig „iu, liu“ ragot tevén neveik után, horvátosítják vagy oláhosítják nevüket, de hát ha lelkük odahuz: mi is azt mondjuk: változzék nevük is azzá, mert tudjuk, hogy a hazafiasan gondolkozó román, szerb stb. csak mosolyogni tud az ily travestatiókon s nem teszi czifrába egyszerű, ősi nevét. Böven kárpótolva vagyunk azon derék hazafiakkal, kik nyelvben és lélekben is magyarok lévén: nevükkel is jelezni kívánják, hogy ők a magyar haza magyar polgárainak érzik magukat és mások által is olyanoknak kívánnak tekintetni.

Szükségesnek találtuk, hogy közzé tegyük azon eljárás, melyet a névmagyarosítás körül követni kell, a következőkben.

A névmagyarosítás iránt városokban a tanáshoz, járásokban a szolgabíróhoz kell írásban folyamodni, melyben az illető hatóság felkérendő, hogy a kérvényt pártolólag terjeszse fel — az alispán útján — a m. kir. belügy-ministeriumhoz. A kéresemben kitéendő azon magyar név, melyet a folyamodó óhajt, jól meg kell jelölni azonosan jegyezni, hogy oly nevet, melyet valamely ősi magyar család kizárólagosan bir, pl. Eszterházy, Széchenyi, Bethlen stb. netaláni zavarok kikérülése tekintetéből nem engedélyeznek; a magyar nyelv azonban oly gazdag a család-névül használható szavakban, hogy — kevés jóakaró utasítás mellett — teljesen megfelelőt találhat mindenki magának. A kéresemben ki kell tenni a névaláírásán kívül az állandó lakást, foglalkozást és a folyamodó községi

illetékességének helyét. Az esetben, ha folyamodók nem illetékességük helyén tartózkodnának, a tartózkodás helyén levő közigazgatási hatóságnak nyilatkozata is, — tekintettel a folyamodók ott tartózkodási idejének tartamára, és ezen idő alatt tanúsított magaviseletére. — mellékelendő. A kérelmet a folyamodonak sajátkezű aláírásával, esetleg pedig tanuk által hitelesített keresztonással kell ellátni. A kérelemhez kivétel nélkül mellékelendő az anyakönyvi kivonat (keresztlevél, születési bizonyítvány). Ha egy apának több gyermeke van ugyanazon anyakönyvbe bevezetve, akkor egy íven mindnyájáról vezetett ugynevezett „családi értesítő“ csatolandó. Előfordulhat azon eset, hogy az apa kiskoru gyermekeinek megengedi a névmagyarosítást, de ő maga nem változtatja meg nevét. Ilyenkor legezáltszerűbb, ha az apa folyamodik gyermeke nevében. Kiskoru árva szintén megmagyarosíthatják nevüket, melyhez az anya, mint természetes gyám, vagy a törvényes gyám beleegyezése kívánatik. Itt is legezáltszerűbb, ha a gyám folyamodik és pedig legelőbb az illetékes árvaszékhez bélyegtelen kérvényen s ennek engedélyét kikéri, melynek megnyerése után lehet csak — az engedély csatolása mellett — a névmagyarosítást kérelmezni.

Nemesi származásúak nemességüket kétségtelen módon igazoló okmányokkal tartoznak a kérvényt felszerelni. Végül meg kell jegyeznünk, hogy névmagyarosításért Magyarországon, csak is magyar honos folyamodhatik.

A folyamodványra minden nagykorú személy, valamint egész család után: 50 kr. bélyeg teendő; ha azonban a család tagjai között nagykorú is van, azután is külön kell az 50 krt fizetni. Egy kérvényen többen is folyamodhatnak, de a bélyeg minden nagykorú után fizetendő. Külföldi anyakönyvi kivonatokra még külön 15 krnyi magyar bélyeg teendő.

A névmagyarosítást engedélyező miniszteri rendelet nyilvánosan hivatalos lapban közzé tétetik és az anyakönyvbe is bejegyeztetik.

Ezekben körülírva a teendőket, most csak az van hátra, hogy mennél szélesebb körben terjedjen az eszme, melyet Budapesten egy egész egyet fogott fel hivatásul, még pedig nagy sikerrel és ennek példájára mennél nagyobb eredménye legyen szerény felhívásunknak. Teljes bizalommal vagyunk városi és járási hatóságaink, lelkészeink, az ügyvédi kar, a honoratior és birtokos osztály tagjai iránt, hogy ezen — eredményeiben nagy fontosságú ügyet buzgón felkarolva, — saját hatáskörükben közre fognak munkálkodni a kitűzött czél elérésére.

Mi készek vagyunk bárkinek is ebbeli óhajlását, kívánatahoz képest teljesíteni.

Török Bertalan.

— Mondj egy szót, a melyik a negyedik konjugációra tartozik.

Felálltam és arezom kezdő bizonyítani a színváltásnak pszichológiai forrását.

— Hát megsüketültél?!

— Igen . . . akarom mondani nem . . .

— Hát ne sajnálj egy negyedik konjugációra tartozó szót mondani.

— Mensa!

— Jaj, hogy az isten tüzes haragos nyílja . . .

Egy negyedik konjugációra tartozó . . .

— Ciconia!

E szót bizonyos diadallal vágtam oda, mint a ki csak teljes véletlenségből mondta a mensát.

De mikor a ciconiát kimondtam s Zajzon rám nézett, már egy pár pillanat múlva az alsó sor 10-ik szám felé nyargaltam, s egyenesen a kertbe igyekeztem. Igen ám, de azok az utánam szalasztott székely gyermekek mindenütt a sarkamban voltak, megesisptek s úgy vittek fel a felső sor 7-ik számba, mint a hogy a görög triumfusok fél isteneit szokták.

A triumfus után hatot kaptam. Zagoni Gábor volt a káplár.

E hereze-hureza közben eltelt a priváta ideje, a nélkül, hogy a többiek kikérdezésére rá kerülhetett volna a sor. Bezzeg rokonszenveztek velem ezért a tanulóársak! Bezzeg szerettek!

* * *

Az 5-ik gymnasium osztályfőnökének, Zathureczky Károlynak az volt a szokása, hogy a felszólítást és kikérdezést betürendben végezte. Természetes, hogy az én nevem jó messze levén az s között — milyen tudományos arczokat vágtam én, mikor a kérdés még a b, c, d-nél volt. Ugy néztem a Zathureczky szemébe, mint egy hérosz. Ha valaki jól felelt, Zathureczky elégedetten bólintott a fejével, s ha tekintetünk véletlenül találkozott, felém is bólintott, mintegy kérdő tekintettel, hogy — no, ugy-e bár az a Bedő Feri elég jól felelt?! Én pedig bizonyos himező-hámozó arczkifejezést csináltam, mintha mondani akartam volna, hogy — hát hiszen jó, jó, de azért lehetne jobb is.

Minden órán négy tanuló felelt, s így én pontosan kitudtam számítani, hogy mikor kerül rám a sor.

Az volt halálom, hogy ha latint kellett könyv nélkül tanulni. Ovidius első sorait azonban valamely véletlenül fogva anyanyiszor hallottam, hogy maig is tudom a nélkül, hogy a tendenciózus tanulásra valaha rá adtam volna a fejemet.

A mikor a sor rám került, a 60-ik sortól a 99-ikig kellett könyvnélkül recitálni, mert az volt feladva.

Egész óra alatt soha sem néztem a Zathureczky szemébe, s úgy viseltem magamat, mint az üldözött strucz. De mind hiába. A helyzet fatális volt, s azt kikerülni nem volt mód.

— Folytasd a 70-ik sornál, a hol Damó Kálmán elhagyta.

Felálltam, homlokomat bal tenyerembe tettem s úgy gondolkodtam, mintha a puskaport akartam volna feltalálni.

A szünet oly nagy volt, hogy a mellettem ülő Mihályi Károly a hangos nevetést meg nem álhatta. Ez víz volt a malmomra. Megszólaltam:

— Istállom ez a Mihályi nem hágy békimet! . . .

— Mihályi, hagyj békét neki, mert mindjárt veled folytattatom.

Mihályi úgy elcsendesült, hogy aranyért se lehetett volna tőle többet egyetlen egy hangot kicsalni.

— No hát folytasd Sipos a 70-ik sornál . . .

— Parve nec in video sine me liber ibis in urbem Hei mihi quod domino non licet ire tuo.

— A 70-ik sornál folytasd!

— Vade liber, verbisque meis loca grata saluta Contingam certe quo licet illa pede.

— Ez még mindég az eleje; a hetvenediknél folytasd.

— Istállom, arra most nem készültem . . .

— Micsoda, nem készültél?!

— Az az hogy készültem, de nem készültem el, vagyis elkészültem, de nem vagyok készen, mert ez a Mihályi úgy bele zavart . . .

— Leülhetsz! Terezia!

Leülésem közben olyan titkos dumét adott Mihályi, a mért árulkodtam, hogy beillett volna kettőnek is.

A dolog vége az lett, hogy az év végén Zathureczky megbuktatott, a miért bánatomban és szegényemben Enyedet elhagyta. A hatodik gymnasiumot Fehérvárt végeztem el. S miután így többi tanulóársaimmal lépést tartani jogom volt, a hetedikre már ismét Enyedre jöttem, mert sehol sem éreztem magamat olyan jól, mint itt. Időközben megfordultam Kolozvárt is. Színházba mentem s az első rendszeres színelőadás látásánál már éreztem, hogy én soha más nem lehetek, mint csak színész. S bár szerettem volna tanulmányaimat rendszeresen bevégezni, s a hetedik gymnasium első félévére Enyeden be is iratkoztam, de a szinpad oly ellenállhatatlan vonzerőt gyakorolt rám, hogy az első félévi vizsgálat után habozás nélkül léptem a világot jelentő deszkákra.

HETI SZEMLE.

Lázás izgalomban tartja a közvéleményt a lemergi vagy ruthén felségárulási pör tárgyalása, mely folyó hó 11-én vette kezdetét Galiczia fővárosában Lembergben és folyamatban van mai napig. E per tárgya az, hogy az oroszországi panszlávpárt ügynököket fogadott fel, kik Galicziában a ruthéneket, Magyarországon a tótokat, oroszokat, oláhokat stb. izgassák az osztrák-magyar állam és annak feje a császár és király ellen, természetesen a panszlávizmus érdekében. Ez ügynökök felfedeztettek, elfogattak és bűnügyük most van tárgyalás alatt. A tárgyalás rendén az állam és korona elleni izgatás bünténye sokakra nézve világosságra jött. Nagy feltűnést keltett Dobrzánszky Adolf magyarországi birtokos, volt országgyűlési képviselő nyilatkozata, ki bevallotta magáról, hogy ez ügyben sokat buzgókodott.

A tiszá-eszlári rejtély újabb mozzanata, hogy egy nőt fogtak ki a Tiszából, kin Solymosi Eszter ruhája volt. Bebizonyult, hogy a nő nem a nevezett leány, ki úgy látszik csakugyan nincs életben. — A bűnvizsgálat nagy erélyvel foly.

Egyiptomban némi nyugalom állott be. Ott új miniszterium alakult. A hatalmak egy része által ajánlatba hozott konferencia eszméje még nem érett meg annyira, hogy a konferencia, a mint a lapok írták, már a legközelebbi napokban összehívessen.

A külföldi hírek közül következők nevezetesebbek. Szerbiában a radikálisok egyre nagyobb izgatást fejtenek ki a dynasztia ellen. Az ellenzék egyrésze Karagyorgyevics Péter herceget, a másrésze az 1868-ban megölt Mihály fejedelemnek Münchenben élő fiát, Velimir herceget szeretné Milán helyett a szerb királyi trónra ültetni. Az országban lázongások fordultak már elő, melyek katonai erő közbejöttével nyomattak el. A szkuptsina jun. 19-én tartott ülésében igazolta azt a 29 képviselőt, kik az utolsó pótválasztásoknál a törvénytelenül megválasztottak után legtöbb szavazatot kaptak s ennek folytán a Szkuptsina most már folytathatja érdemleges tárgyalásait.

Alsó-Fehérmegye közigazg. bizottságának ülése június 14-én.

Alsó-Fehérmegye közig. bizottsága f. hó 14-én tartotta meg gyűlését, melyet röviden következőkben ismertettünk.

Alispán jelenti, hogy a közigazgatási ügymenet rendes. — Gazda János gy.-fehérvári községi

bíró ellen az ügyek rendetlen vitele miatt számos panasz adatván be, a fegyelmi keresetet elrendelte. Ugyancsak fegyelmi úton Deák Juon tóháti főbíró hivataltól elmozdította.

Előterjesztetett a nagyszabeni m. kir. kincstári uradalmi ügyészség felebbezése a megye alispánjának múlt évi december hó 29-én 482881. alispáni sz. a. hozott II-od foku határozata ellen, melylyel a szászsebesi kir. erdőhivatal köteleztetett a gyulafehérvári raktárba eladás végett letett 572 köbméter tüzelő fáért Baruch Salamon gy.-fehérvári vámregáléjog-bérlőnek összesen 28 frt 60 kr vámilletéket és 1881. okt. 4-től számítva 6% kamatot és 7 frt perköltséget fizetni. A felebbezés elvetésével, tekintve a m. kir. belügyminiszterium által jóváhagyott B. dijszabályzat 3. pontját, — a II-od foku határozat jóvá hagyatik. Elnöklő főispán ő mltga kijelenté, hogy ez ügyet felsőbb elhatározás elé viszi, tekintettel a kir. kincstár érdekére.

Előterjesztetett továbbá gy.-fehérvári Baruch Salamon vámhasznobérlő felebbezése a megye alispánjának f. évi márczius 24-én 49. kih. sz. a. kelt II-od foku határozata ellen, melylyel Mendel Mózes és Manó gy.-fehérvári birtokosokat a borbándi határon levő saját birtokukon termelt és saját malmukból nyert, Gyula-Fehérvárra saját raktárba bevitt gabona után az I. foku hatóság által fizetni rendelt vám alól felmentette, tekintve, hogy ezen gabona nem üzérkedés végett gyűjtetett és nevezetteknek saját termelését képezi: a felebbezés elvetésével a II. foku határozat indokainál fogva szavazattöbbséggel helyben hagyatott.

Csombordi járás szolgabirójának Sédor Rezső szentbenedeki körjegyző ellen vezetett vizsgálat iratai átadottak határozat hozatal végett Csató alispánnak.

Az erdészeti albizottság azon javaslata, hogy törvényhatóságokként kir. erdészek állítsanak fel, egyhangulag elfogadtatván, felterjesztetik a m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter úrhoz, pártolás végett pedig áttétetik a megyei közgyűléshez.

Adriányi kir. erdőfelügyelő előterjesztése az iránt, hogy az erdőtisztekkel bíró erdőbirtokosok az 1879. 31. t.-cz. 45. §. alapján felhivassanak az erdőtisztek egyenruhájának és jelvényeinek bejelentésére, az erdőbirtokosokkal közölni határozatuk.

Kivételes nőülési engedélyt kérnek: gáldtői Mirza Jákob, bucsumi Korkos Nicolae Juon nevű fia részére, verese gyházi Podoreán Juon, szászpataki Szeretea Juon, m. bükkösi Köble András, mukai Fonasz Juon. Valamenynyi felterjesztetik a m. kir. honvédelmi miniszter úrhoz.

Verespataki Székely György kérelme Sándor nevű katona fiának és gáldi Krisán Simion kérelme Vaszilie nevű fiának ideiglenes elbocsátására iránt elutasítottak. Jogukban áll 14 nap alatt felebbezni a m. kir. honvédelmi miniszter úrhoz. Ellenben henningsfalvi Hulea Nicolae hasonló kérelmére az 1868.40 t. cz. 17. §. 1. p. alapján a hadsereg kötelékéből elbocsátandónak ítéltetvén e határozat a m. kir. honvédelmi miniszter úrhoz felterjesztetik.

(Folyt. köv.)

A magyar kereskedelmi szótár ügyében.*

Olvasóinkkal alig közölhetnénk örvedetesebb eseményt, mint azt, hogy a magyar kereskedelmi szótár kiadása most már elhatározott tény. Lapunk olvasóinak teljesen felesleges most bővebben fejtegetni, mily jelentősége van ez eseménynek, csak azt említhetjük meg, hogy kereskedelmünk teljes magyarosodása kereskedelmi műszótár nélkül nem is képzelhető. Nos ezen, mindenki által érzett hiányon segítve leendő, mert akitől a mű létesítését reméltük, a magyar tudományos akadémia, elhatározta a szótár szerkesztését és már a szükséges előkészületeket is megtette.

E héten harmadizban tárgyalta az akadémia nemzetgazdasági bizottsága a szótár ügyét. A mű kiadására — mint már közöltük — a magyar kereskedelmi-csarnok 1000 frankot és a pesti első hazai takarékpénztár 1000 forintot ajánlott fel. El volt határozva az is, hogy — miután a mű kiadása előreláthatólag nagy költségre fog kerülni — az első hazai takarékpénztár fel fog köretni a Fáy-alapítvány egy ízben átengedése, de az e héten tartott ülésen a bizottság ezélszerűbbnek találta, ha a kiadás támogatására a vidéki kereskedelmi és iparkamarák és pénzintézetek köretnék fel.

Megvagyunk győződve, hogy a magyar hazafias pénzintézetek, felfogván a nemes célt, nem fognak késni adományaikkal elősegíteni a mű lehető gyors megjelénését és nem hisszük, hogy akadjon magyarországi pénzintézet, melynek ez ideig kimutatásában tekintélyesebb összeggel ott ne szerepeljen azon adomány, melylyel a magyar kereskedelmi műszótár megalkotásához hozzájárul. Részünkről is, kik nemcsak beszélni, de tenni is szeretünk, mert immár elkövetkezett a cselekvés ideje, a szótár kiadói és szerkesztőinek következőkék óhajunk segődkeznii:

Lapunk, a hazai pénzintézetek és a kereskedői osztály köreiben, az összes magyar lapok közt leginkább lévén elterjedve, elfogad mindennemű adományt a magyar kereskedelmi műszótárra és a gyűjtést ezennel megnyitja a szerkesztőség 10 frttal.

Ez az első, amit az ügy érdekében teszünk és felhívjuk ezuttal az összes hazai pénzintézeteket, hogy ebben bennünket támogatni méltóztassanak. De különösen a kereskedői osztályhoz fordulunk, felhiva őket, karolják fel a magyar kereskedelmi műszótár ügyét, jól felfogott saját érdekükben, jelentékeny számukhoz méltóan. Adakozzák e kiválóan nemzeti czélra, minden kereskedő erejéhez képest, hogy a nagy munka minél teljesebb kiállítását, minden kétséget kizáróan biztosítva mondassuk — és hogy legyen benne részes minden magyar kereskedő.

*) A „Magy. Ker. Lapja” szerk. kért fel e sorok közlésére. Szerk.

A hetedik gymnasium első félévében a kedves és nagytudományu Herepei volt a vegytan tanára. Miután a többi tiz tantárgy iránt való szeretetemről most úgy sem akarok nyilatkozni, mert nem czélok magamat teljesen bemártani, annyit mégis megmondhatok, hogy biz én nem csak a könyvnélküli latint, hanem a könyvnélküli vegytant sem szerettem. Csak az vonzott, a mi némileg az idealizmus birodalmába vezethetett. De azért mégis kellett (volna) tanulnom a vegytanból is.

A jó öreg úrnak az volt a szokása, hogy egész órán át mindig magyarázott s az óra vége felé valakit felszólított, hogy mondja el az egészet.

Volt ott szó az elemekről, a fémekről, a savakról, a szeszekről, azok tulajdonságairól, a fajsúlyokról stb. 0 plusz 2 az anynyimint 02 , és minusz 2 plusz 0 minusz 0 plusz 0 a másodikon az anynyi mint . . . (tudja az ördög, hogy menynyi). — szóval a magam fajta idealistának tessék ezeket az óra végén úgy elmondani, hogy az öreg úrnak is tessék. (Mert, ha pl. nem hallgatta volna, hogy az ember mit beszél, ilyen betükombinációkkal én is győztem volna provokálni a csendet akár más napig is, de az öreg úrnak meg volt az a kiállhatatlannak tetsző szokása, hogy oda hallgatott).

Mielőtt valakit felszólított volna a dolog elmondására, előbb végig nézett a hallgatókon, hogy ki az a ki tekintetét nem kerüli s a kiről — így — bizton felteheti, hogy a hallottakat jól el tudja mondani. De ilyen legény csak négy volt. Gáspár János, Bartók Gyuri, Nagy Sándor és Zeyk Károly.

Az öreg úr — tárgyszereténél fogva — annyira irtózott a rossz felelettől, hogy a ki delikvens-kereső tekintetét kerüli, azt a világot se merte volna felszólítani. Így aztán egész félévben más nem is felelt, mint Bartók, Nagy, Gáspár és Zeyk. Egyik órán Gáspár, a másikon Zeyk; ismét a harmadikon Nagy Sándor, s a negyediken Bartók. Ez így ment in infinitum. És a folytonos jó feleletek benyomása alatt megérlelődött a tanár úrnak — tán önkéntelenül s tán öntudatlanul — az a tudat, hogy az ő tanítványai mind kitudóék.

Egyszer magyarázás közben, az óra vége felé végig ment a padok mellett. Én a sarkon ülve, lábamat véletlenül egy kicsit kinyújtva felejtettem. Az öreg úr lába véletlenül az enyémhez ütődött. Az öreg úr felmértelődik s így szól:

— No ha olyan hosszú a lábad, hát felelj.

— Istenem! — gondoltam magamban — ódes jó istenem, hát hol itt a logika?! Ha olyan hosszú a lábad,

hát felelj. Istenem, mit feleljek, hiszen nekem nincsen semmi halaszthatatlan mondani valóm.

De az öreg úr nem tágitott.

— Te, te . . . No néztek még fel sem áll.

Valóban fel sem álltam, mert nem akartam hinni, hogy az öreg úr az én feleletemet komolyan kívánna.

— Te, te, te, te! No néztek hogy pislog!

Kénytelen voltam felállni s olyan kétségbeesett arezót vágtam, mint egy remény nélkül való halálra ítélt.

Nem szóltam egy szót sem. Mit is szólhattam volna. Folytonosan csak arról gondolkodtam, hogy mért is kellett nekem erre a világra születni?!

— No beszélj hát . . . vagy megnémultál? . . .

Mi az a konyhasó? Mi a tulajdonsága? Mi a fajsulya?

Néztek csak . . . megnémult . . . Milyen a konyhasó?

— Keserű!

— Micsoda?! A konyhasó keserű??

— Sós! — javítottam ki magamat bizonyos elszántsággal s bizonyos impertinens szakértelemmel.

— Csoda, hogy nem savanyu! No tovább.

Hallgattam.

— No ha nem tudsz bele kezdeni, gyere ki a táblához és előbb ird le a konyhasó vegytani képletét.

Látni kellett volna azt a lassúságot, a mivel én ülsemről a táblához jutottam. Hát még a tábla letörlés, milyen tempóra ment. milyen ritmikus volt. Milyen tisztára törültem! Olyan tiszta tán még új korában sem volt az a tábla. De, mint mindennek, úgy e táblatörlésnek is vége volt s én csak azon okoskodtam magamban, hogy ha van is mindennek vége, de ennek az órának soha sem lesz.

— No, ird le először is a konyhasó fajsulyát.

(A suly egye meg azt a fajsulyt, — azt biz' én véletlenül épen nem tudtam).

Az érdekes a dologban az, hogy az öreg úr hamar a lelkebe látott, s hogy miképen kezdett engemet kvalifikálni.

— Te! szólott hosszú várakozás után — te! . . . hiszen ha te ezt nem tudod, soha még favágó sem lehet belőled; de nem hogy favágó, ha zsitár akarsz lenni, még akkor is szükség van erre. Te! . . . hiszen e nélkül még pakulárnak sem fogadnak fel sehová. Szégyeld magadat, te, te, te, te — te hazaáruló!

Sserencsére csengettek. Az öreg úr kalapját véve, menetközben felém fordult s így szólt:

— No hát csak nem kell félni kedves fiam, csak igyekezzél. Szervusz! Szervusztok!

Tizenöt évi távollét után, — mely idő alatt magán szorgalommal olvasgattam, s a budapesti három éves philosophiai tanfolyamot elvégeztem, — tavaly voltam először Enyeden. A mint a kocsiból kiszálltam, s a mint ruhát cseréltem, az volt az első dolgom, hogy feleségemet karomra fűzve a kollégium épületébe mentem.

A vizsgálatoknak vége lévén minden esőndes volt, a haza reményei elszórtak a szélrózsa minden irányába. Csak a felső sorról kukkantott ki valami nappali „vigil” — Az alsó sor lépcsőjénél pedig két kis gyerek „gombozott”, s az első gymnasium előtt meg kettő „pizett”.

Egy kis idő múlva a régi ismerős akcentussal valaki elküldött: „ki ad el cipőt?” Sehol egy jóra való „papikozás” — egy daliás „kifutó” Haj! mert ezekhez a játékokhoz legénykének kellene, s azok most otthon a szilvaizes fűzetek kanalozzák, meg a lépes mézet dézmálják.

Nézd lelkeim kis feleségem, e falak közt töltöttem én egész ifjúságomat; emitt játszottuk mindig a „kifutósdit”; odaszorítottak volt be óráköt egy „havasodás” alkalmával a 3-ik gymnasisták. Ez volt az 5-ik gymnasium, a melyben engemet Zathureczky érdem szerint megbuktatott. Ez itt „kis kollégium” az az „ó kollégium”, ott van Danzig, amott hátrább Heidelberg, az első emeleten Drezda, Pekking. No ne nézz oly csodálkozva. Ugy hívták az egyes lakszobákat, hogy egymástól meg lehessen különböztetni. Menynyi kedves emlék minden lépésnél, minden sarkon, minden zúgban, minden kőnél, s mégis mindezt itt hagytam, elemment Pestre, hogy tégedet megismerhesselek, hogy szerelmeddel boldogíts.

— Hát tudad hogy engemet Pesten meg fogsz találni?

— Tudtam, de leginkább csak éreztem. Nézd lelkeim, ez a rostélyos ablak kis czella, ez volt a „piszkiria.”

— Mi a csuda?!

— A karczer! Házi börtön. Ide zárták el azokat, kik valamely nagy hibát vagy vétkeket követtek el. Itt kellett „leülni” a fogságbüntetést azoknak, a kiket zsenge koruk daczára szerelmeskedésen értek.

— No akkor képzelem, hogy te sokat voltál elzárva.

— Dehogy, hiszen még akkor nem voltál a feleségem.

— A biz igaz. No nézd, ez eszembe sem jutott

Sólymosi Elek.

Adakozunk tehát és rendezünk gyűjtéseket a magyar kereskedelmi szótár érdekében.

Az adományok lapunkban és a fővárosi napilapokban nyugtáztatni fognak, és míg megalakul az akadémiai gyűjtő-bizottság, a pénz az első hazai takarékpénztárba fog elhelyeztetni.

A másik: a szellemi támogatás. Egyes ügybuzgó kereskedő urak rendelkezésünkre bocsátottak már kisebb magyar kereskedelmi műző-gyűjteményeket. Ezeknek közlését már legközelebb megkezdjük, és mintán az ily gyűjtemények a szótár szerkesztőinek igen becses anyagnak fognak szolgálni. Felkérjük olvasóinkat, hogy bocsásásuk rendelkezésünkre alá szöveggyűjteményeiket, mi azokat az illető gyűjtő nevével lapunkban közölni fogjuk.

Fővárosi levél.

Budapest, 1882. június 21.

Kedves barátom! Jó előre kimondom, hogy semmi sem történik s ez az oka, hogy e levelem rövidebbre szabom a többinél.

Fáim egy nép vagyunk. Fel tudjuk vinni őseink sorozatát in infinitum, s megbecsüljük mindenba az atyafiságot. Itt vannak a samojedok! És a jámbor ősbutaságban leledző izékre büszkén mutatunk:

— Atyámfiai!

Az isten éltesse a jó öreg Szinyvei bácsit. — de megköszönöm jószívű gusztusát. Ezek a „tót atyafiak“ a mi rokonaink? — A ki meglátja a városligetben a most érkezett karavánt, bizony alapos kételye támad a rokonság iránt. Olyan helyre egy tót arezuk van ezeknek, hogy búska lenne rájuk Krumpivármegye is. És milyen finnyások (talán rokon e szó a „finn“-nel?)! Nem beszélnek, s a pénzt is csak úgy veszik el, ha ezüst. A réz krajezárt megvetik. Van esze az impresszáriának, mert az ezüst csakugyan értékebb s ehhez nem is kell valami különös számjegy-tudomány.

Denique a samojedokon mulat ma a város aprajánagyja.

A tiszta-eszlári kis leány még mindig kísért. Ma ismét híre jár, hogy kifogták a Tiszából a hulláját. Persze, ez sem az igazi. Azt elsákerolták úgy, hogy soha elő nem fog kerülni. Az esetnek azonban meg van a maga másik áldozata is. Pogonyi József fővárosi ügyvéd, Czukor alispán, s igen széles körben ismert és becsült képviselő megőrült bele. Ki kellett a szerencsétlent szállítani a Lipótmezőre.

A budai szinkörben ismét lelkek járnak! Bogya Alajos direktor jött fel bele, s elég jó társulata is volna, ha nem játszana oly ásatag darabokat, mint a milyeneket produkál. Bukását így előre meg lehet jósolni.

A nemzeti színházban a szinképezde vizsgái fejezték be a szünet előtti sorrendet s nagy örömmel mennek a művészek haza nyaralni, kivéve Helvey Laurát, a kinek leányfalvi szép szőlejét a filloxera megette.

Engem bánt a fillorra, (filloxera tipografika) és e miatt fáradt lévén, búcsút veszek tőled a viszontlátásig.

Lapádi.

IRODALOM.

— A „Képes Családi Lapok“ legújabb (38-ik) számának tartalma: Már kősi! Elbeszélés; írta Cserhalmi T. M. (Folytatás) — Kertben. Költemény; írta Várhelyi M. — Egy bizarr éj. Beszély; írta Antonio Barilli, fordította Nyitray József. (Folytatás.) — Az aszszony ingatag. Mindennapi historia; írta Lévai Sándor. — Egy niszter regénye. Novella; írta Wirth Bettina; fordította Vrana Hermin. (Folytatás.) — Egész a trón számolyáig... Történeti novella. B. E. után Belladonna. — Képekhez. — Mindenféle. — Képek: A Mississippin áradása (két képen). — A „Jeannette“-t elhagyják a hajótörtek. — A fogoly. — Melléklet: „A kines“ ezimű regény 401—416. oldala. — „Nővilág“ június havi száma. — A borítékon: Heti naptár. — Sakk-talány. — Szótárgyűjtés. — Talányok megfejtései. — Megfejtők névsora. — Kérdések. Feleletek. Ajánlatok. — A szerkesztő postája. — Hirdetések. — A kis lottó húzása. — Előfizethetni Mehner Vilmosnál Budapest, IV. ker. papnövelde-utca 8. szám. Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr.

— A „Magyar Háziaszszony“ háztartási, gazdasági s szépirodalmi hitelaport ajánljuk háztázaszszonyaink figyelmébe. A 12. szám a következő változatos tartalommal jelent meg: Néhány szó a családokról. Irta Bauer Adolf. — Szükséges tudnivalók a háztartás körül. — A gyermek testi és lelki élete. VII. Az első mozgás. — Fürdővel Uj-Tátra-Füredről Zápolyától. — A víz forrásáról. Irta Kemenszky Kálmán. — Étlap június 18-tól 25-ig. — Háztartás és gazdaság. — Házicikkék legújabb piaci árjegyzéke. — Különfélek. — Rövid hírek. — Kérdések és feleletek. — Szótárgyűjtés. — A múlt heti számréjtvény megfejtése. — Szerkesztői üzenetek. — Apró hirdetések. Társza: II. Rákóczy Ferenc emléke. Jókai Mórtól. — A mellékleten: Megalázva. Regény Csapják Attilától.

— „Délvidék.“ Beküldött a 4. szám a közgazdasági közlönyből, mely megjelenik havonként kétszer. Előfizetési ára 4 frt. — E szám változatos tartalma következő: Olvasóinkhoz. — A szerkesztőség. — A „Délvidék“ szerkesztőjéhez. — A Zomborban május hó 28-31-ik napjain rendezett állat- és gépkiallításról. Rácz Vilmos. — Csatorna Vukovartól Samacig és Rugvicától Zagráb, magyar és horvát nyelven. — A fumei piac és Magyarország. — Ada mezőváros földmívelése, ipara és kereskedelmi viszonyai. — Közgazdasági hírek. — Gabonakereskedés. — Szerkesztői üzenetek. — Nyilttér. — Hirdetmények. — Ajánljuk gazdaközönségünk figyelmébe.

— A „Regényvilág“, e kiváló szépirodalmi folyóirattól megjelent a 18-ik és 19-ik füzet. Ez újabb füzetekben folytatását vesszük a már megkezdett regényeknek, elbeszéléseknek. Itt kezdődik Taubert Emil „Niobe leánya“ ezimű meghatározó nagyobb elbeszélése a szerelem világából. Ajánljuk e bő tartalmu szépirodalmi közlönyt közönségünk meleg pártfogásába.

— Táborosky és Parsch nemzeti zeneműkereskedésében. Budapestben megjelent: Szép leányok Csiky Gergely legkedveltebb dalai 1.) Még azt mondják az emberek. 2.) Ha meghalok csillag lézen belőlem. 3.) Csipkés a szőlő levele. 4.) Daru megjő, meg a golya (Szentirmay Elemértől). Énekhangra zongora kísérettel (vagy zongorára külön). Ára 1 frt.

Nemzeti színészet.

Június 17-én „A kornevilli harangok“ került színre élénk, ügyes előadásban. Ez egyszerűsággal Bényei jutalomjátéka volt, kit a közönség végig tetszésével, csokoraival, ajándékával tüntetett ki. — A színlapon ígért felvonásközi zenéből nem volt semmi.

Jun. 18-én „Az ördög része“ egy énekes vigjátéknak keresztelt léha komédia volt soron; — melynek zenéjét a színlap szerint Auber írta s az első dal is a „Ständchen.“ Az előadás egyike volt a lehető legrosszszabaknak, mintha az vezette volna a színészeket, hogy a mű úgy sem érdemel jobbat. — A felvonásközök pedig irtalmatlan hosszúak voltak. Közönség gyéren s e kevés is csak abban gyönyörködött, hogy milyen hatalmas egy imperator... az a sugó.

Jun. 20-án Csiky Czifra nyomoruság-át adták másodszer. Az előadás és a darab egyiránt csaknem oly kitünő hatást keltettek, mint az első előadások.

Jun. 21-én volt dráma, operette és tableaux. Az első volt Gabányi Corneille szerelme cz. drámája, mely valóban kiválólag sikerült. Ki kell emelnünk, Bényeit (Loujon Péter), ki megkapó hűséggel személyesítette a 80 éves agg drámairót. Nem kevésbé hatott Kecskeméti Irma (Madeline) természetesen, naiv játékaival. A többiek se rontottak s általán véve az egész előadás egyike volt a leg-sikeresebbeknek. Második darab volt Suppé vig operetteje Tiz leány s egy férj sem, melyben Bényei (Szidi) alakítása, meglepő könnyed játéka, gyakorlott, szép hangja emelkedett ki. Püspöki (Kakasfi) az ő ellenállhatatlan komikumával ismét elragadta a közönséget. Rott Mari (Tibiska) érzéssel telt, zamatos szavallata szintén tapsokat aratott. Nagyon élvezetes volt az egész előadás. Végül Munkácsy „Krisztus Pilátus előtt“ cz. világhírű festményének hatásos életképben ábrázolását láttuk. A ki nem látta az eredetit, ez úton legalább halvány fogalmat szerezhetett a nagyszerű műremekről. — Közönség csekély számmal.

Jun. 23 Dóczy „Csók“-ja került színre Püspöki Imre jutalmául. Sajnáljuk, hogy a közönség e sokoldalú, tapintatos, ügyes, fáradhatatlan színészt teljeséggel nem részesítette a méltán megillető pártolásban. Az előadás meglehetősen sikerült. Örömmel láttuk kivált Fábiant (Sever), ki mintha kieserélt volna, meglepő hévvel, szenvedéllyel játszott. Azután nem hagyhatjuk szó nélkül P. Rott Mari (Blanda) megszokott jellemzetes és hű játékát.

Az utóbbi előadásokon a felvonás köztökre végre nem oly unalmasan hosszúak, ezigányzenekar tölti be. Nem valami művészi biz ez, de legalább valami.

VEGYES HIREK.

— Báró Kemény Gábor földművelés- és kereskedelmi miniszter úr a nagymáltá e hó 20-án körünkbe érkezett családjával meglátogatására, mely alkalmat Alsó-Fehérmegyei tiszti kara, Nagy-Enyed város közönsége és a megyei gazdasági egylet felhasználta arra, hogy mélyen érzett tisztelőnek a Nagymáltósága iránt, ki a földművelés, ipar és kereskedelem érdekében oly fáradhatatlan buzgósággal működik, kifejezést adjon. A tisztelgés f. hó 21-én d. e. 11 órakor a megyeháznál történt meg és első sorban Nagy-Enyed város közönsége tisztelgett Sándor Elek polgármester vezetésével, köszönetét fejezve ki a Nagymáltóságának azon kegyességéért, hogy a város részére egy új vásárt és a többi vásárok rendezését engedélyezte, mire a Nagymáltósága válaszában kiemelte, hogy ő élénken emlékezik vissza azon időre, melyet, mint a város polgára Nagy-Enyeden töltött s tréfásan említé föl, hogy még a polgári jogelnyökben is részesült, a menyinyben az úgynevezett fülleték részébe is kijutott; végül biztositá a város közönségét, hogy a meg csak miniszter lesz, a város érdekében minden lehetőséget el fog követni. Azután Alsó-Fehérmegyei tisztkara járult a Nagymáltósága elé, Török Bertalan főjegyző fejezve ki a tisztelőt és üdvözlét érzelmeit, — mire a Nagymáltósága kijelenté, hogy ő a municipiumoknak volt és lesz kiváló barátja és épen ezen autonómia jogkörnek és tevékenységnek szélesítését kívánta eszközölni azáltal is, hogy a közigazgatási bizottságban a közgazdasági érdekeknek fejlesztése tekintetéből egy közgazdasági előadónak rendszeresítését törvényileg is kimondatni törekedett, a mi a lefolyt parlamenti időszakban sikerült is, — végül felhívta a közönséget fokozódó tevékenységre, míg maga részéről kijelentette, hogy minden üdvös intézkedésben támogatni fogja. A tiszti kar éljenzés között verén búcsút a Nagymáltóságtól, az alsófehérmegyei gazdasági egylet tiszti kara és választmánya nevében Főispán úr a méltósága, mint az egylet elnöke fejezte ki üdvözlését, mire a Nagymáltósága kijelenté, hogy örömmel látja az egyletet, mely már teljesen megalakult és annak fejlesztését, mint az egyletnek különben is egyik alapító tagja, az üdvös működésben teljes mértékben elősegíteni és támogatni fogja. A Nagymáltóságának e rokonszenves válasza a választmány tagjait a legszebb reményekre hangolva éljenzések között távozott. A Nagymáltósága körünkben való időzése alatt gondoskodásának egyik fő tárgyát, a vinczellérképző ügyeit is beható vizsgálat alá vette s miután ezekről személyesen is meggyőződést szerzett, teljes reményünk van, hogy bölcs intézkedésej által ezen ifju intézményt közgazdaságunk érdekében kiválópolcra fogja emelni. A Nagymáltósága f. hó 23-án reggel kocsin ment Tordára az ottani bikaborju telep megszemlélésére, honnan — mint a lapokból értesülünk — 24-én Kozsivárra érkezik az erdélyi gazdasági egylet választmányi gyűlésén elnökölni.

— Sóllyosi Elek, a népszínház kitünő tagja, tegnap, f. hó 24-én városunkba érkezett, hogy néhány élvezetes estét szerezzen közönségünknek. Felhívjuk ez előadásokra közönségünk figyelmét. Szívünkben üdvözljük őt mint művészt, mint lapunk derék, buzgó munkatársát egyaránt. Vajha maradandó emlékek távoznék körünkben, hol tisztelői, barátai ölelő karokkal várták.

— Bényei István színtársulata már csak néhány napig (jun. 29-ig) marad városunkban s ez

idő alatt a fővárosi közönség kedvenc művésze, megyénk szülötte Sóllyosi Elek úr fog színpadunkon vendég szerepelni, kinek fellépéit az előadásoknak kiváló érdekét és kétségkívül zsufló házakat fognak eredményezni, mivel a jeles művész tavalyi vendég szereplésével a legszebb elismerést vívta ki közönségünkkel, melynek szives pártolásaiba őt ez úttal is és a legmelegebben ajánljuk.

— Pávai Vajna Elekné, született Deési Katalin, kinek betegyát pár nap óta aggdóva álltak az övéi körül e hó 24-én 3 órakor megszűnt élni. Elhunyt általános részvételt kelt fel mindazokban, kik e derék házi aszszonyt, a gondos anyát ismerni szerencsések voltak. — Temetése hétfőn délelőtt lesz M.-Csesztvén.

— Bényei István színtársulatának játérendje. Vasárnap június 25-én „Stern Izsák, a hazáló zsidó.“ életkép dalokkal. Sóllyosi Elek második fellépése. Hétfőn 26-án „Arva Zsuzka“, új népszínmű dalokkal itt először Sóllyosi Elek harmadik fellépése. Kedden 27-én „Titilla hadnagy“, nagy operette itt először Sóllyosi Elek negyedik fellépése. Szerdán 28-án „Szép Helena“, nagy operette Sóllyosi Elek jutalomjátéka és búcsú fellépése. Csütörtökön 29-én „A szegény legény“ új népszínmű dalokkal itt először utolsó előadás.

— A nagyenyedi kisegítő-takarékpénztár üzletforgalma május hónapban. Bevétel. Kézpénz áthozat április hórl 1865 frt 61 kr.; felek betételeiből 9852 frt 96 kr.; kölesön visszafizetésekéből 51,550 frt; kamathátralékokból 459 frt 65 kr.; rendes 6%-os kamatokból 804 frt 90 kr.; provisióból 268 frt 30 kr.; perköltésből 7 frt 91 kr.; bekebelezési díjakból 6 frt 5 kr.; váltó uralpok és bélyegekből 51 frt 78 kr.; váltó másolatokból 10 frt 90 kr. Összesen 64,878 frt 6 kr. — Kiadás. Váltóra adott kölesön 53660 frt; tőke visszafizetésekre 5890 frt 13 kr.; tiszti fizetésekbe 120 frt; múlt évi osztalékba 15 frt; perköltésekre 44 frt 62 kr.; félévi házbérbe 60 frt; szolga fizetésébe 15 frt; kézpénz 5073 frt 31 kr. Összesen 64,878 frt 6 kr. — Nagy-Enyed, 1882. május 30-án. — Az igazgatók.

— Nagy József, alvinczi gazdatiszt, kinek a szászvárosi kir. járásbírósi fogházából kiszököt és az alvinczi járásban gazdálkodott rablók hősies elfogatása körül tett önfelelő bator eljárását lapunkban részletesen ismertettük, ő es. és apostoli kir. Felsője által koronás ezüst érdemkeresztlettel megjutalmazva; ugyanez alkalommal a. m. -váradjai Rusz George, Késmárki Viktor, Lupsa Fülöp és Rusz Alexandro egyenként 10—10 forintot, Citron József a. m.-váradjai községi előjáró és 3 esküdt elismerést nyertek belügyminiszter a Nagymáltóságtól. — Az érdemkeresztlet s a pénzösszegek ünnepélyes kiosztás végett az alvinczi j. szolgabíróknak küldettek meg főispán a méltósága által.

— Vizaknán közelebről önkényes tüzoltó-egyesület alakult. Hosszu életet kívánunk neki, de óhajtuk, hogy minél kevesebb alkalmal legyen hivatásának teljesítésére.

— A díeső Schulverein ismét erőlködik. A délvideki német közé 3 száz agitort küldött, kik, miután Temesvárt megbuktak, tovább álltak Verseczre s állítólag az egylettől pénzt is kapnak.

KÖZGAZDASÁG.

Lótenyésztési jutalom-díjazás Nagy-Enyeden.

Örömmel sietünk megyénk gazdaközönségének tudomására hozni, miszerint az erdélyi részek lótenyésztésének emelésére a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr által engedélyezett négy lótenyésztési jutalom-díjazás egyike városunkban fog folyó évi október hó 16-án megtartatni. Ezen díjazás egybe lesz kötve az elővezetendő egy éves ménésikók szemléjével és esetleg megvásárlásával. Díjazási állomásunk 80 darab magyar arannyal van javadalmazva, melyből a következő államdíjak lesznek kitűzve.

I.

Sikerült szopos-csikóval bemutatott anyakanczák számára, melyek jól ápolt, egészséges és erőteljes állapotban vannak s jó tenyészkanzák kelleivel bírnak

Első díj	12 darab magyar arany
Második díj	10 " " " "
Harmadik díj	8 " " " "
Negyedik díj	6 " " " "
Ötödik díj	5 " " " "

II.

Három éves kanczacsikók számára, melyek kitünő tenyészképességet ígérnek.

Első díj	10 darab magyar arany
Második díj	8 " " " "
Harmadik díj	6 " " " "
Negyedik díj	5 " " " "
Ötödik díj	5 " " " "
Hatodik díj	5 " " " "

A bemutatott lovak megbírlása, valamint az odaítélt díjak kiosztása is, egy e végre alakult egyes szakbizottság által azonnal a helyszínen fog eszközöltetni.

A pályázó lovak tulajdonosai községelöljárói bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy a szopos csikóval bemutatott anyakancza már a csikó születése előtt sajátjuk volt, vagy pedig, hogy a kiállított három éves kanczacsikó az ellés idejkor birtokában volt anyától származik s általuk neveltetett.

Minden tekintetben kitünő ménésikókat pályázaton kívül is díjakban részesíteni a díjazó bizottság van felhatalmazva.

Ugyanezen díjazó bizottság fogja a szemlére elővezetett egy éves ménésikókat osztályozni, a megvételre alkalmasnak ítélt sorából azután egyes példányok a

miniszterium által külön e czélből kiküldött közeg által az állam részére megvásároltatni fognak; megjegyeztetik még, hogy ezen szemlére bármily más vidéki származású és más megyei tenyésztő birtokában levő ménesikók is elővezethetők.

Hogy a díjosztó bizottság kellő időben megtudhassa valamenynyi pályázó ott létét, köteles minden pályázó a kijelölt díjosztási nap reggelén a helyi hatóságnál jelentkezni, hol további utasítást nyerend.

Tenyész sertések szerezhete Mezőhegyesről.

A jeles sertés-tenyészanyag terjesztése érdekében földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr intézkedett az iránt, hogy a mezőhegyesi ménes birtokon levő jeles minőségű sertésnyájából a tenyésztésre alkalmas állatok a gazdaközönség számára fentartassanak. E czélra rendelkezésre állhat évenként mintegy 300 darab kan és 400 darab kocza. A 15—16 hónapos kanok ára 60 forintban, az ugyanily idős koczáké darabonként 50 frtban állapított meg. A tenyésztők által igénybe venni kívánt állatoknak tenyésztési czélra kiszemelése és vizsatarthatása czéjből a gazdasági egyletek által minden év június 30-ig bejelentendő, hogy a jelentkező gazdák részéről történt nyilatkozatok alapján hány kant és emest kíván a megyebeli tenyésztők számára a következő tavaszig vizsatarítani. Az így vizsatarított állatok legkésőbb május első felében Mezőhegyesen veendőek át.

Kik megyénkbeli ezen, bizonyára igen jeles, tenyészanyaghoz hozzá jutni kívánnak, sziveskedjenek e részbeni nyilatkozatukat az alsófehérmegyei gazdasági egyesület elnökségéhez a bejelentési közeg lejártá miatt haladéktalanul megtenni.

Felelős szerkesztő: Dr. Boros Gábor.

Kiadó-tulajdonos: Pollák Mór.

Sz. 970—1882.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy Kecskés Petru végrehajtató 151 frt löke, ennek 1878. évi július 1-től járó 8% kamatja 16 frt 50 kr per, 10 frt, 12 frt 34 kr költségei kielégítése végett végrehajtást szenvedő üggyondnok Ferenczi Ferenc által gondnokolt Silimon Macsinika született Szászknak a nyirmezei 17. számú tjkvben A+1—16 rendszám alatt fekvőkbeli felerése 420 frt megállított kikiáltási árban vagy azon alól is Nyirmező község előjárásági helyiségében 1882. évi június hó 30-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. LX. i.-czikk 42. §. jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni 15 nap alatt.

Különbön az árverés megállapított feltételei alólirt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és a nyirmezei előjárásági helyiségében megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól: **Jovján,** Nagy-Enyeden, 1882. márczius 31-én. kir. aljárásbíró.

Sz. 979—1882.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy vajasdi Markovits Katalin végrehajtató 194 frt 52 kr és járnleki követelese kielégítése végett végrehajtást szenvedő Inezer Szalomia, illetve Veress Gábor által gondnokolt hagyatékához tartozó a krakkói 468. számú tjkvben A+1—7 rendszám 1082. 3908/1. 3939/1. 4133. 4138. 4310/1. 4435. és 4436 hr szám alatt foglalt fekvők 511 frt kikiáltási árban Tibor község előjárásági helyiségében 1882. évi július hó 7-én délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen a leg többet ígérőnek eladatnak.

A feltételek következők: Vásárolni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig köteles végrehajtató kivételével az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap alatt 6% kamatjával együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalhoz letenni.

Különbön a feltételek többi része a telekkönyvi hivatalban és a tibri előjárásági megtekinthető.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagy-Enyeden, 1882. márczius 20-án.

Jovján, kir. aljárásbíró.

Van szerenésom a t. helyi és vidéki birtokos urakat tisztelettel figyelmeztetni, hogy a legkönynyebben járó és e vidéken általános tet-szésben részesült

perge ekéimet,

melyeket mintán ez idén nagy mennyiséget szereszttem bé belőlük, míg a készlet tart az alábbi feltűnő olcsó árakon árusíthatom el u. m.

1 drb. szilárdan készült eke 4-es sz. ára 9 frt 50 kr

1 „ ugyanez 3-as „ „ 11 frt 50 kr

Mindezen ekék fataligára is alkalmazhatók.

Ajánlom továbbá mindennemű gazdasági czikkeimet, kitűnő szőlőkapaimat, vas láncos pattingókat, három ormós jó erős ásóimat, a legjobb szőlő- és hernyózó ollókat.

Lucezerna lóhere, rétek javítására használt fűmag-vegyület, bizton hnnem kórozó répa nálam folyton nagy készletben kapható. A magvak csiraképesége meg van próbálva, bármelyiket biztosan ajánlhatom.

Minél számosabb látogatásért esd

Bisztritsány Lajos.

Előfizetési fölhívás

„BUDAPESTI HIRLAP“

ezimű politikai napilap

1882-ik év július-decemberi folyamára.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ a legolesőbb fővárosi politikai, gazdasági és szépirodalmi napilap, megjelenik minden nap, tehát hétfőn és ünnep utáni napokon is 12—16 oldalnyi tartalommal.

Á r a:	Egyévre	14 frt — kr.
	Félévre	7 „ — „
	Negyedévre	3 „ 50 „
	Egy hónapra	1 „ 20 „

Beosztása figyelemmel van arra, hogy a politika, a társadalom, a művészet, az irodalom s a közönség mindennemű érdeklődésének köre arányosan képviselve legyen benne. A közintézetek, a nyilvános társaságok, a hatósági élet és a magánszórakozás szolgálatában egyaránt kíván a „Budapesti Hirlap“ buzgólkodni. Tekintettel van azonképen arra, hogy a család minden tagja, a komolyabb férfiak és a gyöngédebb izlésű hölgyek egyaránt találjanak benne magoknak rovatot; oktató, mulattató s ismeretterjesztő közleményeket.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ politikai magatartásának irányzója a magyar nemzeti érdekek ápolása mindenek felett.

A „Budapesti Hirlap“ pártkötelékbe semmi körülmények között nem lép, de sőt fentartotta magának minden oldallal szemben a nemzeti érdekek, a magyar politika igazainak, a maga szabad és független meggyőződése szerinti hangoztatását.

A magyar kultúra védelmének harezosai e lap dolgozó társai, méltányosak a törekvéssel, intők a mulasztással, kiméletlenek a roszszakarattal szemben.

E mellett elsőrendű gondja a szerkesztőségnek, hogy a Budapesti Hirlapban e lap olvasói oly közlönnyt kapjanak kezükbe mely a versenyt minden tekintetben bármely belföldi vagy külföldi lappal fölvehesse, az összehasonlítás kiállja, kiállja ugy közleményeinek gyorsasága, hitelessége és kimerítő volta, mint iróinak kvalifikációja tekintetében.

Irányunk helybenhagyása, fáradozásaink megjutalmazása gyanánt áll mellettünk az a példátlan felkarolás, mely a magyar hirlapalapítás történetében hasztalan keresi párját, mely egy évi fennállás után a „Budapesti Hirlapot“ a legolvasottabb magyar napilapok sorába emelte, s melyért a lap szerkesztősége örök hállára kötelezettnek érzi magát diszes közönségével szemben.

Azért fordulunk bizalommal a tisztelt olvasó közönséghez és kérjük becses támogatását vállalatunknak, mely hivatva van arra, hogy hazánkban a hasonló német vállalatok kártékony elszaporodásának hathatósan útját vágja.

A Budapesti Hirlap irányezikeit rendszeren

Kass Ivor báró és Rákosi Jenő

irják.

Egyébb gazdag közleményei mellett közöl e lap rendszeren egy-egy érdekfeszítő regényt a legjobb szerzőktől, eredetit és külföldit felváltva. Egyuttal különösen fölhívjuk t. közönségünk figyelmét gróf Teleki Sándornak „Garibaldi alatt“ ezimű rendkívül érdekes regénye czikkorozatára.

Az előfizetési pénzek a „Budapesti Hirlap“ kiadóhivatalához Kalaputcza 16. sz. küldendők.

CSUKÁSSI JÓZSEF,

RÁKOSI JENŐ

A „Budapesti Hirlap“
kiadó-tulajdonosai.

CSUKÁSSI JÓZSEF

A „Budapesti Hirlap“
felelős szerkesztője.